

**Antikçağ'dan Günümüze
İNFAZ HUKUKU TARİHİ**

ÖDEMELİ İSTEME VE GENEL DAĞITIM

YETKİN Basım Yayım ve Dağıtım A.Ş.

Strasburg Caddesi No: 31/A 06430 Sıhhiye / ANKARA

Tel : 0 (312) 231 42 34 (35) – 232 03 43 Faks: 229 87 85

Şube: Abide-i Hürriyet Cad. No: 158 34381 Şişli / İSTANBUL

Tel: 0 (212) 234 50 56 (57) Pbx Faks: 0 (212) 234 50 58

e-mail: yetkin@yetkin.com.tr <http://www.yetkin.com.tr>

Yayınevi Sertifika No: 47453

Yayın Kodu: 978-605-05-1174-1

© Yetkin Yayınları 2022

Dizgi: YETKİN Elektronik Yayımcılık Sistemleri

Baskı: YETKİN BASIMEVİ

Kâzım Karabekir Caddesi No: 95/7-8-10

Tel: 0 (312) 341 00 06 06060 ANKARA

Matbaa Sertifika No: 47452

Mustafa ÖZTÜRK
İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi
Cumhuriyet Savcısı

Akgün BİLGİN
Araştırmacı - Yazar

ANTİKÇAĞ'DAN GÜNÜMÜZE İNFAZ HUKUKU TARİHİ

- İnfaz Kavramları ve Teorisi
- İnfaz Hukukunun Doğuşu
- Modern Hukuk Sistemlerinde İnfaz Hukuku
- İnfaz Sistemleri, Yöntemleri ve Hareketleri
- Türk İnfaz Hukuku Tarihi ve Güncel Uygulamaları

Tarih | Hukuk | Penoloji

ANKARA 2022

KAYNAKLAR

-Goebel, Julius, Jr. 1971 Antecedents and Beginnings to 1801. Volume 1 of The Oliver Wendell Holmes Devise History of the Supreme Court of the United States. New York: Macmillan.

-Lewellyn, Karl N. 1960 The Common Law Tradition: Deciding Appeals. Boston: Little, Brown.

-Plucknett, Theodore F. T. (1929) 1956 A Concise History of the Common Law. Boston: Little, Brown.

-Tribe, Laurence H. 1978 American Constitutional Law. Mineola, N.Y.: Foundation Press.

-Schabas, William (2002). The Abolition of the Death Penalty in International Law. Cambridge University Press. ISBN 978-0-521-81491-1.

-Robert. "Greece, A History of Ancient Greece, Draco and Solon Laws". History-world.org. Archived from the original on 21 October 2010. Retrieved 23 August 2010.

-Shumway, Edgar S. (1901). "Freedom and Slavery in Roman Law". The American Law Register (1898-1907). 49 (11): 636–653. doi:10.2307/3306244. JSTOR 3306244.

-Mark Jones; Peter Johnstone (22 July 2011). History of Criminal Justice. Routledge. pp. 150–. ISBN 978-1-4377-3491-1.

-Leigh B. Bienen (201). Murder and Its Consequences: Essays on Capital Punishment in America (2 ed.). Northwestern University Press. p. 143. ISBN 978-0-8101-2697-8.

-Michael H. Tonry (2000). The Handbook of Crime & Punishment. Oxford University Press. p. 3. ISBN 978-0-19-514060-6.

-Butler, Ryden; Nyhan, Brendan; Montgomery, Jacob M.; Torres, Michelle (1 January 2018). "Revisiting white backlash: Does race affect death penalty opinion?". Research & Politics. 5 (1): 2053168017751250. doi:10.1177/2053168017751250. ISSN 2053-1680.

-Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri

-Acar, İ. (2001) Osmanlı Kanunnameleri ve İslam Ceza Hukuku (1), D.E.Ü İlahiyat Fakültesi Dergisi, Sayı XIII-XIV, 53-68

-Adak, U. (2006) XIX. Yüzyılın Sonları XX. Yüzyılın Başlarında Aydın Vi-
layeti'ndeki Hapishaneler, yayımlanmamış yüksek lisans tezi, İzmir: Ege Üni-
versitesi

-"Adalet Bakanlığı'nın Cezaevlerine İlişkin Raporu", 19 Haziran 2012, [http://
www.haberciniz.biz/adalet-bakanliginin-cezaevlerine-iliskin-raporu-1504762h.
htm](http://www.haberciniz.biz/adalet-bakanliginin-cezaevlerine-iliskin-raporu-1504762h.htm)

-Akagündüz, A. (2006) Osmanlı Kanunnameleri ve Hukuki Tahlilleri, İstan-
bul, Osmanlı Araştırmaları Vakfı

-Akbaş, M. (2011) Mamak Kitabı-Biz Bir Orduya Kafa Tuttuk Arkadaş, An-
kara, Ayizi Kitap

-Akın, H. (2011), Osmanlı Devleti'nde Hapishane Islahatına Dair 1893 Ta-
rihli Bir Nizamname Önerisi, History Studies, Volume3/3 2011, 23-36, [http://
www.historystudies.net/Makaleler/1772422551_2-Hatice%20Ak%C4%B1n.pdf](http://www.historystudies.net/Makaleler/1772422551_2-Hatice%20Ak%C4%B1n.pdf)

-Avcı, M. (2012) Türk Hukuk Tarihi Dersleri, Konya, Mimoza Yayıncılık

-Aydemir, Ş.S. (1995) Suyu Arayan Adam, İstanbul: Remzi Kitabevi

-Belli, S. (1994), Boşuna Mı Çığnedik?, İstanbul, Belge Yayınları

-Bozarslan, M. E. (1974) İçeridekiler ve Dışarıdakiler, İstanbul, Koral Ya-
yınları

-Bölügiray, N. (1996) Anarşi ve Terör Nasıl Önlenir, İstanbul, Tekin Yayı-
nevi

-Bölügiray, N. (2001) Sokaktaki Asker – Bir Sıkıyönetim Komutanının 12
Eylül Anıları, İstanbul, Tekin Yayınevi

-Bölügiray, N. (2002) Sokaktaki Askerin Dönüşü – 12 Eylül Yönetimi Döne-
mi, İstanbul, Tekin Yayınevi

-Ceza İnfaz Kurumu Yönetimi El Kitabı (2011), Ankara, Ankara Açık Ceza
İnfaz Kurumu Matbaası

-Çalışlar, O. (2010), Mamak Askeri Cezaevi-Anılar 1971-1980, İstanbul,
Everest Yayınları

- Çatma, E. (1996) Zonguldak Madenlerinde Hükümlü İşçiler, Ankara, Maden Sen Zonguldak Şubesi Yayın No:1
- Çayır, R. (2006) Mamak Mahpushanesi, Ankara, Elips Kitap
- Çetinkaya, H. (1989) Kanlı Sürgün-Aydın Cezaevi Direnişi, İstanbul, Boyut Yayıncılık
- Çolak, H. ve Altun, U. (2008) Tarihi ve Kronolojik Perspektifte Ceza İnfaz Kurumları, Adalet, sayı 31, Mayıs 2008, 2-25, <http://www.yayin.adalet.gov.tr/dergi/31say%C4%B1.pdf>
- Değer, M. (2008) "Diyarbakır Zindanı 4", 20 Aralık 2008, http://www.diyarbakirzindani.com/index.php?option=com_content&task=view&id=210&Itemid=34
- Demirbaş, T. (2008) İnfaz Hukuku, Ankara, Seçkin Yayıncılık
- Dinamo, H.İ. (2007), Musa'nın Mapusanesi, İstanbul, Tekin Yayınevi
- Doğan, F. K. (2010) Cezanın Amacı ve Hapis Cezası, Legal Yayıncılık, İstanbul
- Erim, N. (1984) Osmanlı İmparatorluğu'nda Kalebentlik Cezası ve Suçların Sınıflandırılması Üzerine Bir Deneme, Osmanlı Araştırmaları Dergisi IV, 79-88
- Erim, N. (2002) 18. Yüzyılda Osmanlı İmparatorluğu'nda Kürek Cezası, IX. International Congres Of Economic And Social History Of Turkey, 20-23 August 2002, Türk Tarih Kurumu, 179-188
- Foucault, M. (2005b) Büyük Kapatılma, çev: Işık Ergüden-Ferda Keskin, İstanbul, Ayrıntı Yayınları
- Foucault, M. (2006) Hapishanenin Doğuşu, çev: Mehmet Ali Kılıçbay, İstanbul, İmge Kitabevi
- Gönen, Y. S. (2010) Osmanlı İmparatorluğunda Hapishaneleri İyileştirme Girişimi – 1917 Yılı, Hapishane Kitabı, (editörler) E. G. Naskali ve H. O. Altun, İstanbul, Kitabevi, 173-184
- Gönüllü, A. R. (2011), Osmanlı Devleti'nin Son Döneminde Isparta Hapishanesi (1867-1920), Selçuk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Dergisi, Sayı 29, 349-392
- Heyd, U. (1969/1983) Eski Osmanlı Ceza Hukukunda Kanun ve Şeriat, çev: Selahaddin Eroğlu, Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, sayı 22, 633-652

- Hülagu, M. (1996) İslam Hukukunda Hapis Cezası, Kayseri, Rey Yayıncılık
- Karaca, A. (2010) XIX. Yüzyılda Osmanlı Devletinde Fahiş Hatunlara Uygulanan Cezalar: Hapis ve Sürgün, Hapishane Kitabı, (editörler) E. G. Naskali ve H. O. Altun, İstanbul, Kitabevi, 152-163
- Kemal, O. (2000), Nazım Hikmet’le 3,5 Yıl, İstanbul, Tekin Yayınevi
- Kıyafet, H. (1989), Mahpus Yılmaz Güney, İstanbul, Akyüz Yayınları
- Kukul, S. (1998), Bir Direniş Odağı Metris-Metris Tarihi, İstanbul, Yar Yayınları
- Makal, A. (2006) Zonguldak ve Türkiye Toplumsal Tarihinin Acı Bir Deneyimi Olarak “İş Mükellefiyeti”, Zonguldak Kent Tarihi ’05 Bienali Bildiriler Kitabı
- Mavioğlu, E. (2006) Asılmayıp Beslenenler – Bir 12 Eylül Hesaplaşması, İstanbul, İthaki Yayınları
- Mengüç, A. R. (1968) Ceza İnfaz Hukuku ve İnfaz Müesseseleri, İstanbul, Cezaevi Matbaası
- Özku, A. H. (2010) XVIII. Yüzyılın İlk Yarısında Kıbrıs’ta Kalebentler ve Cezirebentler, Hapishane Kitabı, (editörler) E. G. Naskali ve H. O. Altun, İstanbul, Kitabevi, 130-143
- Özteken, Ö. (2010) Türkçede “Mahpus” ve “Hapishane”, Hapishane Kitabı, (editörler) E. G. Naskali ve H. O. Altun, İstanbul, Kitabevi, 607-620
- Öztürk, Ş. (2004) Türkiye Solunun Hapishane Tarihi, İstanbul, Yar Yayınları
- Sağlam, M.Y. (2003a) Ceza İnfaz Kurumları Mimarisi ve Türk İnfaz Sisteminde Mimari Özellikler, Adalet, Sayı 14, Ocak 2003
- Sağlam, M.Y. (2003b) Türk İnfaz Sisteminde Ceza İnfaz Kurumları, Ankara, Adalet Bakanlığı Yayın İşleri Dairesi Başkanlığı
- Saner, Y. (2007) Osmanlı’da Yüzlerce Yıl Süren Cezalandırma ve Korkutma Refleksi: Prangaya Vurma, Osmanlı’da Asayiş Suç ve Ceza, (der) N. Levy ve A. Toumarkine, İstanbul, Tarih Vakfı Yurt Yayınları, 163-190
- Siyasi Tutsaklar Ne İstiyor (2000), İstanbul, Boran Yayınevi
- Şamil İslam Ansiklopedisi (1990), İstanbul, Şamil Yayınları, http://www.sevde.de/islam_Ans/islam_ans.htm

-Şen, H. (2007) Osmanlı'da Hapishane Mefhumu, Osmanlı'da Asayiş Suç ve Ceza, (der) N. Levy ve A. Toumarkine, İstanbul, Tarih Vakfı Yurt Yayınları, 200-212

-Şen, Ö. (2007) Osmanlı'da Mahkûm Olmak, İstanbul, Kapı Yayınları

-Şentop, M. (2004) Tanzimat Dönemi Osmanlı Ceza Hukuku, İstanbul

-Tekin, S. (2010) Osmanlı'da Kadın ve Kadın Hapishaneleri, Ankara Üniversitesi Tarih Araştırmaları Dergisi, Cilt 29, Sayı 47, 83-102

-Tekin, S. ve Özkes, S. (2008), Cumhuriyet Öncesi Türkiye'de Hapishane Sorunu, Çağdaş Türkiye Tarihi Araştırmaları Dergisi, VII/16-17, Bahar-Güz 2008, 187-201

-Türk İnfaz Sistemi ve Islah Kurumları (1969), Ankara Yarı Açık Cezaevi Matbaası

-Yaşadığımız Vatan, 23 Ekim 2000, sayı 1 http://www.ozgurluk.org/kitaplik/webarsiv/vatan/vatan_arsiv/index01-1.html, 25 Temmuz 2010

-Yetkin, F., Tanboğa, M. (1993), Dörtlerin Gecesi, Ankara, Yurt Kitap Yayın

-Yıldız, G. (2012) Mapusane-Osmanlı Hapishanelerinin Kuruluş Serüveni (1839-1908), İstanbul, Kitabevi

-Ahmed Salahattin, Tarih-i Kanun-ı Ceza, İstişare Ceridesi, 19 Mart 1324 No: 27 s. 75.

-Krş: Taner, Tahir, Ceza Hukuku, İstanbul 1949, s. 2, Artuk, Emin, Ceza Hukukuna Giriş, İstanbul 1983 s. 15.

-Örneğin bkz. Kanuni Sultan Süleyman Han-ı Evvel Kanunnamesi, Serkiz Karakoç, Külliyyat-ı Kavanin, Dosya No: 1 Metin No: 6091 (Türk Tarih Kurumu Kütüphanesi, Yazma).

-Mecelle, Md. 1.

-Taner, age, s. 149-150, ayrıca bkz. Artuk, age, s. 72.

-Hukuk-ı Aile Kararnamesi Mazbatası, Ceride-i Adliye, Ynl, 2, s. 950-951, Âlûsî, Mahmut, Ruhu'l-Maânı, Beyrut, e. 28, s. 20-22. Aksi fikir için bkz Köp-rülü, M. Fuad, İslam Medeniyeti Tarihi, Ankara 1977, s. 303-311, Barkan, Ö.L. İslam Ansiklopedisi, Kanunname md.

-Kantar, Baha, Ceza Hukuku, Ankara 1937, s. 69, Artuk, age, 68.

-Ceza Kanunnamesi, KK, Dosya No: 1 Metin No: 6091, ikinci Fasıl, ayrıca Bkz. Udch, Abdiilkadir, Et-Teşriü'l-Cinaıyyi'l-İslami, Beyrut, e. II, s. 421 vd.

-267/1851 tarihli Kanun-ıCedid Mukaddimesi, Karakoç, KK. Dosya No: 5, Metin No: 997, Atik Mecmua-i Kavanin ve Nizamat, Sene 1267 s. 128.

-Kantar, age, s. 74 vd. Taner, age, s. 149-150, ayrıca bkz. Tanzimat Devrinde Ceza Hukuku, Tanzimat I, İstanbul 1940, s. 221-232, Artuk, age, 72-73.

-Ahmed Salahattin, age, İC, No: 27 s. 78-79, Karaman, Hayrettin, Mukayeseli İslam Hukuku, İstanbul 1974, C. I, s. 166-168.

-El-Eşkar, Ömer Süleyman, Eş-Şcriatü'l-tlabıyyeli'l-Kavani'l-Cahiliyye, El-Kuvait 1983, s. 64-65.

-Akgündüz, Ahmet, Mukayeseli İslam ve Osmanlı Hukuku Külliyyatı, 6. kitap (Düstur I.T.C.I, s. 537 vd. ile Başbakanlık Osmanlı Arşivi, Dosya Usulü No: 65/1-3 den naklen).

-Bkz. Başbakanlık Osmanlı Arşivi (BOA), Dosya No: 65/1-3 Akgündüz, age, 6. Kitap.

-Başbakanlık Osmanlı Arşivi. Dosya Usulü, 65-1/3. 15 Başbakanlık Osmanlı Arşivi, Dosya Usulü, 65-1/3.

-Ayrıca: Bkz. Ebül-ülâ Mardin. Medeni Hukuk Cephesinden Ahmed Cevdet Paşa, s. 45 vd...

-BOA. Dosya Usulü, No: 65/ 1-3. Men'-i İrtikâb Kanunnamesi Esbab-ı Mucibe MazbatasıVrk. 3/A.

-BOA, Dosya No: 65/1-3.

-BOA, Dosya No: 65/1-3, Men'-i İrtikâb Kanunnamesi Esbab-ı Mucibe Mazbatası Vrk. 5/B, son bend.

-BOA, Dosya No: 65/1-3, Men'-i irtikâb Kanunnamesi, son varak.

-Arazi Kanunname-i Hümayunu için bkz. Akgündüz, age, 4. Kitap.

-BOA, Dosya No: 65/1-3, Men'-i İrtikâb Kan unnamcsi Esbab-ı Mucibe Mazbatası.

-BOA, Dosya No: 65/1-3, Men'-i İrtikâb Kanunnamesi Meclis Mazbatası.

- BOA, Dosya No: 65/1-3, Sadaret Tezkeresi.
- BOA, Dosya No: 65/1-3, Sadaret Tezkeresi.
- Bkz. BOA, Dosya Usulü No: 65/1-3, sözüççen mazbatalar.
- Geniş bilgi için bkz. Akgündüz, age, 6. Kitap, Karaman, age, I /164, Artuk, age, 69-70.
- Karakoç, Scrkiz, Külliyyat-ı Kavanin, Dosya 5, Metin No: 993 s. 1
- Karakoç, Kül, Kav, Dosya: 7, Metin No: 997, Akgündüz, age, 6. Kitap.
- Kanun-ı Cedid, Md. 1/15, 2/5, 3/13, Krş, Karaman, age, 1/165-166.
- 274 tarihli Ceza Kanunu, Mazbatası, BOA. Dosya No: 65/1-3.
- Karaman, 1/166-167.
 33a Ebül-Ula, age, 45.
 33b Bkz. BOA, Dosya Usulü No. 65/1-3, Mazbatalar.
 33c Ebül-Ula, age, s. 45-46.
- Madde, 1 (Düs, I.I C.I. s. 537).
- Ceza Kanunnamc-i Hümayunu, Düs. I.I. C.I, s.
- Ebül-Üla, age, s. 229. vd. Yenisey, Feridun, Ceza Muhakemesi Hukukunda İSTİNAF ve Tekrar Kabûlü Sorunu, İstanbul 1979. s. 35 vd.
- Düs. I.T.I. C. s. 325 vd.
- Mad. 2, (Düs. I.T.C.I, s. 325).
- Düs. I.T.C.I, s. 328-342.
- Mahakim-i Nizamiye Hak. Niz. Md: 4 (Düs. I.T.C.I. s. 353).
- Mahakim-i Şcr'iyc Nizamnamesi, Md, 31-32 (Düs. I.T.C.I. s. 307-308).
- Kara koç, Külliyyat-ı Kavanin, Dosya No: 10, Metin No: 3584.
- Ömer Hilmi, age, s. 77, ayrıca Krş. Artuk, age, s. 72 (Nord, Erich, Das türki-sehe Strafgesetzbuch vom 28. Zilhidce 1274 (9 August 1858), Berlin s. 53 Dn. 3 den naklen). Bu iki tabirden tetkikat-ı nizamiye kanuni soruşturmayı, mürafaayı şer'iyeye ise şcr'i yargılamayı ifade etmektedir.
- Ceride-i Mahakim, No: 87, s. 1262-1264.
- Ceride-i Mahakim, No: 96, s. 1339-1330.